

Sisukord

1. Setomaa Kooli õppekava koostamise põhimõtted ja ülesehitus.	2
1.1. Setomaa Kooli õppekava koostamise lähtekohad.....	2
1.2. Setomaa Kooli õppekava ülesehitus.....	3
1.3. Setomaa Kooli õppekava uuendamise kord.....	3
1.4. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted Setomaa Koolis.....	4
1.5. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus Setomaa Koolis.....	5
2. Setomaa Kooli eripära, väärtused, õppe- ja kasvatusesmärk ja õppekeskkonna kujundamine.	6
2.1. Setomaa Kooli eripära	6
2.2. Setomaa Kooli väärtused.....	7
2.3. Setomaa Kooli õppe- ja kasvatusesmärk, üldpädevuste kujundamise põhimõtted	8
2.4. Setomaa Kooli õppekeskkond ja selle mitmekesistamine	13
2.4.1. Vaimse õppekeskkonna mitmekesistamine.	13
2.4.2. Füüsilise õppekeskkonna mitmekesistamine.	14
2.4.3. Sotsiaal-emotsionaalne õppekeskkonna mitmekesistamine	14
3. Setomaa Koolis õppe kavandamise ja korraldamise alused.....	15
3.1. Õppe sisuline korraldamine.....	15
3.1.1. Õppe ja kasvatus üldised korraldusviisid.....	15
3.1.2. Väljaspool kooli õpitu arvestamise, koduõppe korraldamise ja individuaalsete õppekorralduslike muutustute põhimõtted	15
3.1.3. Võõrkeelte pakkumine.	16
3.1.4. Õppe lõimimise põhimõtted ja võimalused	16
3.1.5. Õppekava läbivate teemade käsitlemine	17
3.2. Õppe ajaline korraldamine	17
3.2.1. Õppeaasta.....	17
3.2.2. Õppenädal	18
3.2.3. Õppetund.....	18
3.2.4. Tunniplaan	18
3.3. Tunnijaotusplaan.....	18
3.3.1. Tunnijaotusplaan I kooliastmes.....	18
3.3.2. Tunnijaotusplaan II kooliastmes.....	19
3.3.3. Lihtsustatud õppe tunnijaotusplaan I–III kooliastmes.	19
3.4. Valikõppeainete pakkumine Setomaa Koolis.	20
4. Õpilaste arengu toetamine Setomaa Koolis.....	20

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1

Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024

Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025

Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

4.1. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorraldus.....	20
4.2. Õppe korraldamine õpilase individuaalsete vajaduste kohaselt.....	22
4.2.1. Muudatused või kohandused õppe korraldamises.....	22
4.2.2. Koduõppe korraldamine.....	22
4.2.3. Individuaalse õppekava rakendamine.....	22
4.2.4. Lihtsustatud õppe korraldamine ja õpitulemuste vähendamine või asendamine.....	22
4.3. Andekuse arengu toetamine ja õpilaste tunnustamine.....	23
4.4. Huvitegevus ja sotsiaalseid oskuseid arendavad programmid.....	23
4.5. Karjääriõppe ja karjäärinõustamise korraldamine.....	24
4.6. Liikluskasvatuse korraldamine.....	24
5. Õpilase hindamine ja järgmisse klassi üleviimine.....	25
5.1. Õppimist ja arengut toetava hindamise korraldus.....	25
5.2. Tagasiside õpilase käitumisele, sh hoolekogu ülesannetele.....	25
5.3. Järeleõppimine ja järelevastamise kord, vastamise ja järeltööde sooritamise.....	26
5.4. Järgmisse klassi üleviimine.....	26

1. Setomaa Kooli õppekava koostamise põhimõtted ja ülesehitus.

1.1. Setomaa Kooli õppekava koostamise lähtekohad

Setomaa Kooli (edaspidi tekstis *kool*) õppekava (edaspidi tekstis *õppekava*) on koostatud selleks, et kirjeldada õpilaste võimalused omandada põhiharidust ja täita koolikohustust I ja II kooliastmes.

Õppekava koostamisel on

- lähtunud vajadusest kavandada ja korraldada õpet ühtluskooli põhimõtte kohaselt alates esimesest kuni kuuenda klassini. Õpilaste liikumisel ühelt kooliastmelt või õppevormilt teisele ei ole takistusi. Õppekava koostamisel on arvestatud sellega, et õppe sisu ja korraldus I klassis toetaks laste võimalikult sujuvat üleminekut lasteaiast kooli.
- lähtunud sellest, et omandatav üldharidus oleks kvaliteetne, järgiks kaasava hariduse põhimõtteid ning oleks võrdväärselt kättesaadav kõikidele koolikohustuslikus eas olevatele õpilastele, kes soovivad Setomaa Koolis õppida.
- järgitud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ja põhikooli riiklikus õppekavas esitatud nõudeid kooli õppekava sisule ja ülesehitusele¹.
- arvesse võetud kooli töötajate, kooli pidaja ning kogukonna kokkuleppeid, mis lähtuvad piirkondlikust eripärast.

Õppekava kirjeldab kooli põhitegevuse õpilaste arengu vajaduste ja huvide toetamiseks sobiva keskkonna kujundamisel ja kooli ressursid kooli ülesande täitmiseks ning õppe korraldamiseks.

¹ Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahvid 6, 15, 17, 18, 19, 23,24, 25, 46, 48; Põhikooli riiklik õppekava § 24 lõige 6.

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1
Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024
Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025
Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

Setomaa Kooli pedagoogiliste töötajate jaoks on kooli õppekava struktureeritud alusdokument ja kokkulepe kooli sihtide seadmiseks ning koolielu igapäevaseks korraldamiseks. Kooli õppekava kirjeldab kooli põhitegevuse eesmärgi, vahendid ja tulemused.

Kõik teised huvigrupid saavad õppekavast

- infot, mille põhjal mõista koolis toimuvat õppetegevust, ja neil võib tekkida soov veel enam panustada koolielu paremaks muutmise;
- ülevaate õpiväljunditest, omandatavatest põhimõistetest, praktilistest tegevustest, milles õpilased osalevad.

Õpilane saab õppekavast teada,

- mida koolis õpitakse;
- milliseid tulevikule orienteeritud pädevusi (teadmised, oskused, väärtushoiakud) koolis kujundatakse, ja leida üles enda tugevused;
- kindlustunde, et Setomaa Koolis omandatud haridus vastab riiklikule standardile ja ühiskonna ootustele.

Lapsevanem saab ülevaate ja kindlustunde selle kohta,

- kuidas toimub õppetöö ja mida laps õpib või hakkab õppima ehk mida koolis lapsega tehakse;
- mida võtta arvesse lapsele kooli valikul, võib-olla saab isegi põhjuse elukoha valikuks;
- et omandatav haridus on kvaliteetne ja tagab lapsele võimalused edasiõppimiseks;
- mida oma lapse arengus silmas pidada, kuidas arengut jälgida ja toetada.

Kogukond saab kindlustunde selle kohta, et

- kool kujundab õpilastes oskusi, mis loovad eeldused panustada piirkonna eripärase ja elujõulisuse säilitamise;
- kool toetab kogukonna jaoks oluliste väärtuste kujundamist ja säilitamist ning arendamist: ettevõtlus, individuaalsus, loodus, kohalik kultuur;
- saab täita kogukonna realistlikke ootusi oma võimaluste piires.

1.2. Setomaa Kooli õppekava ülesehitus

Õppekava üldosa kirjeldab kooli eripära, põhiväärtused, õppe- ja kasvatusesmärgid, õppe lõimimise ning üldpädevuste kujundamise ja läbivate teemade käsitlemise põhimõtted, õppekeskkonna mitmekesistamise võimalused (peatükk 2), õppe sisulise ja ajalise kavandamise ja korraldamise alused, sh tunnijaotusplaani klassiti, valikõppeainete ja võõrkeelte pakkumise põhimõtted (peatükk 3), tugiteenuste rakendamise ja hindamise korra õpilaste arengu toetamiseks ja hariduslike erivajadustega, sh andekate õpilaste õppe korraldamiseks, karjääriõppe korraldamiseks (peatükk 4), õppimist toetava hindamise korra, järgmise klassi üleviimise ja kooli lõpetamise korralduse (peatükk 5).

Valdkonniti koondatud ainekavades esitatakse õppeaine õppimise olulisus õpilase jaoks, õppeainete kaupa õpitulemused ja põhimõisted, praktiliste tööde loetelu ning õppimiseks kasutatavad vahendid.

1.3. Setomaa Kooli õppekava uuendamise kord

1) **Õppekava muutmise algatamine.** Õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor. Õppekava uuendamise põhjendatud vajadust hindab õppenõukogu vähemalt üks kord õppeaastas ja vajadusel teeb direktorile ettepaneku algatada õppekava muutmise. Õppenõukogu lähtub uuendamise vajaduse hindamisel koolipere kokkulepetest õpitulemuste, kooli õppesuundade ja eripära kohta. Õppenõukogu arvestab uuendamise võimaluste hindamisel piirkonnas toimunud muutusi, lapsevanemate ja õpilaste põhjendatud ettepanekuid ning kooli vaimseid ja materiaalseid ressursse. Kui õppekava uuendamise

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1
Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024
Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025
Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides või tuleneb vajadusest ajakohastada õppe sisu või korraldust, siis algatab õppekava muutmise direktor.

2) **Õppekava muutmise protsess.** Õppekava muudatuste ettevalmistamises² osalevad kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad. Kool kaasab õppekava muutmisse õpilasi, lapsevanemaid ja kogukonna teiste huvirühmade esindajaid. Õppekava uuendamise või täiendamise vajadus otsustatakse kaalutluse tulemusena. Direktor esitab õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu hoolekogule, õppenõukogule ja õpilasesindusele arvamuse andmiseks. Direktor vaatab saadud arvamused läbi ja esitab põhjendused arvamustega arvestamise või mittearvestamise kohta. Õppekava kehtestab direktor käskkirjaga³.

3) **Õppekava avalikustamine.** Direktor korraldab õppekava avalikustamise kooli veebilehel. Paber kandjal saab õppekavaga tutvuda kõikides õppekohtades õppe- ja kogukonnajuhhi juures ning Värskas õppekoha raamatukogus⁴.

1.4. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted Setomaa Koolis

1) Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega tulenevalt õpetaja põhiülesandest ja ametialasest kohustusest⁵. Õpetajate koostöö lähtekohtadeks on kooli põhiväärtuste edasikandmine, kooli ja piirkonna eripäraga arvestamine, toimivate pedagoogiliste praktikate ja positiivsete haridusuuenduste jagamine, õpilaste üldpädevuste ning 21. sajandi võtmeoskuste ning õpilase võimete kohaste eri tasemete mõtlemisoskuste kujunemise jälgimine ja suunamine, vajadus lõimida õpitulemuste saavutamist õppeainete üleselt, nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtete järgimine kooli õppe- ja kasvatusesmärgi saavutamiseks. Õpetajate koostöö toimub nii koolisiselset kui maakondlikul ja üleriigilisel tasandil.

Õpetajate koostöö eesmärk on kasutada säästlikult õppimisele kuluvat aega, siduda õpe tervikuks ning kavandada õpe, milles õpetaja oma koostöövalmidusega on eeskujuks õpilastele ning mis soodustab laiemat koostööd Setomaa Kooli õppekohtade vahel ning kooli toetavate organisatsioonidega.

2) **Õppeaasta tegevused** planeerivad kõikide õppekohtade õpetajad ühiselt ja kaasates võimalusel kooliväliseid partnereid. Õppeaasta alguses teevad õpetajad põhjendatud ettepanekuid järgmistes aspektides:

- kooli üldtööplaan, mis hõlmab õppetööd toetavate sündmuste kalenderplaani, mida ajakohastatakse õppenõukogu heakskiidul, samuti õpetajate professionaalsuse toetamise plaani.
- ainevaldkondlikud või kooliastmete põhised või muud töörühmade moodustamine lähtuvalt õppeaasta eesmärgist.
- õpetajate koostööaja kasutamine kooliüleselt ja õppekohtades, mis kujundab õpetajate ühist infovahetuse, tõhusat meeskonnatööd, võimaldab jagada koolitustelt saadud teadmisi ja seisukohti jmt.
- peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korralduse ja planeeritavad üritused, sh õppekäigud, mis täpsustatakse õppeaasta jooksul.
- mentortugi igale koolis töötamist alustavale õpetajale.

² PRÕK § 24 lõige 3

³ PGS § 17 lõige 2

⁴ PGS § 69 lõige 1

⁵ PGS § 75 lõige 2

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1

Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024

Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025

Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

- koostöökavatsused Võrumaa ja teiste maakondade haridusasutuste õpetajatega piirkondlike ning üleriigiliste õpilasvõistluste ja ürituste läbiviimiseks.

3) Aineõpetaja koostab igaks õppeaastaks oma **töökava** lähtuvalt kooli õppekava üldosast ja ainekavast nii, et see oleks vajadusel kättesaadav õppekoha õppe- ja kogukonnajuhile. **Õpetaja võtab töökava koostamisel arvesse konkreetse klassi õpilaste õpivajadusi ning võib** korrigeerida töökava vastavalt õpilaste arengu toetamise vajadusele konkreetsetes klassis. Õpetaja kirjeldab töökavas viisid taotletavate õpitulemusteni jõudmiseks ja esitab **elseisva õppeperioodi kohta** vähemalt järgmise info:

- õppe korraldamise ajalise plaani ainetunni või nädala kaupa (millal õpime?);
- taotletavad õpitulemused ainetunni või nädala kaupa (mida õpime?);
- põhimõisted ja/või praktilised tööd (mida õpime?);
- käsitletavat teemat ainetunni või nädala kaupa ning põhilised õppevahendid (kuidas õpime?);
- õppekeskkonna kirjelduse (kus õpime?) ja õpitegevused (kuidas õpime?);
- hindamise objektid (mida hindan?) ning viisid/meetodid (kuidas hindan?);
- lõiming teiste õppeainetega (kuidas õpime?);
- põhilised läbivad teemad ja üldpädevused, mida perioodi jooksul õppes rakendatakse ja kujundatakse (milles ühiselt areneme?).

4) **Klassijuhataja** planeerib oma töö, lähtudes kooli üldtööplaanist ja kalenderplaanist. Klassijuhataja arvestab töö planeerimisel õpilaste ja vanemate põhjendatud ettepanekuid ning kooli ressursse. Klassijuhataja arvestab töö planeerimisel koolis kokku lepitud kodukorra ja töökorralduse ning nädalaplaaniga.

1.5. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus Setomaa Koolis

Kool juhendab õpilaste ja vanemate teavitamisel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud korra alusel.

1) Õpilased ja lapsevanemad saavad kooli juhtkonnalt ja õpetajatelt nõustamist ja selgitusi oma lapse arengu toetamise ja õppimise edenemise kohta, vajadusel juhendamist konkreetset õpilast/lapsevanemat tema õpet käsitlevates küsimustes.

Õpilaste ja vanemate teavitamise esmane kõneisik on klassijuhataja, kes

- juhendab koolis kokku lepitud kommunikatsioonitavast.
- võtab vajadusel ise kontakti õpilase vanematega õpilase õpiraskuste korral või õpilase õppimise edenemise kohta tunnustuse väljendamiseks.
- viib üks kord aastas iga õpilasega läbi arenguveestluse, millel osalevad ka õpilase vanemad. Arenguveestluse eesmärk on arutada õpilase edenemist, tulevikuplaane, õpitulemuste omandamise ja oskuste kujundamise võimalusi ning leppida kokku edasised tegevused.
- korraldab õpilaste ja vanemate teavitamise edasiõppimise võimalustest põhikoolijärgselt ja pärast gümnaasiumi karjääriteenuste kättesaadavuse.

Vastavalt õpilase toe vajadusele on nõustamise kõneisikud järgmised:

- õppeaine omandamist puudutavad küsimused – aineõpetaja;
- logopeediline ja eripedagoogiline nõustamine – logopeed, eripedagoog;
- õppekorraldusega seotud küsimused – klassijuhataja, õppejuht, direktor.

2) Aineõpetaja tagab õpilase ja vanema teavitamise järgmistes olukordades ja kasutades järgmisi sidevahendeid:

- tagasiside õpilase arengu ja toimetuleku kohta õppeaines – Studium, individuaalne kohtumine, e-kiri;

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1

Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024

Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025

Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

- teave peamiste õppeteemade, vajalike õppevahendite, hindamise korralduse ja planeeritavate ürituste kohta õppeperioodi alguses – Stuudium;
- teave õppesisu, koduste õppeülesannete, õpilase arengu ja toimetuleku kohta (hinded, puudumised, hilinevad, käitumine, hoolsus) – Stuudium.

3) Lastevanemate teavitamiseks koolikorralduse kohta korraldab kooli juhtkond lastevanemate koosoleku vähemalt üks kord aastas ülekoolliselt ja vajadusel igas õppekohas või lisaks klasside kaupa, sh

- temaatilisi arutelusid kooli ja vanemate vahelise koostöö koordineerimiseks, vajadusel korraldab kohtumisi koolivälise ekspertidega;
- teabe avalikustamise õppe korralduse kohta, sh tunniplaan, päevakava, aineõpetajate konsultatsioonijad jmt, koolielu reguleerivate dokumentide kohta, koolis toimivate tegevuste ja ürituste, huviringide kohta aktuaalselt, sh kooli veebilehel;
- teabe aktuaalsete ürituste, tegevuste ja toimunud sündmuste kohta kooli sotsiaalmeedia kanalites.

4) Õpilaste ja vanemate teavitamiseks on koolis kasutusel infokanalitena

- kooli kodulehekülge;
- elektrooniline õppeinfosüsteem Stuudium;
- kooli Facebooki lehekülge;
- klasside e-post.

Teabe avalikustamisel koolis toimuva õppe- ja kasvatustöö kohta tagavad õpetajad, klassijuhatajad ja kooli juhtkond

- isikuandmete ja eraelu kaitse ning
- hindavad kriitiliselt sissetuleva info vahendamist ning
- kindlustavad väljamineva info asjakohasuse, vajalikkuse ja tõepärasuse.

2. Setomaa Kooli eripära, väärtused, õppe- ja kasvatuseesmärk ja õppekeskkonna kujundamine.

2.1. Setomaa Kooli eripära

ehk asjakohane sissevaade Setomaa koolide hingeellu.

Setomaa Kool on ainulaadne ja eristub teistes koolides Võrumaal ja Eestis, paiknedes Euroopa Liidu idapiiri alal. Kooli eripära võetakse arvesse õpilaste arengu toetamiseks asjakohaste õppimisvõimaluste tagamisel ja õppe kavandamisel kõikides õppeainetes ja õppekavavälistes tegevustes ning koolivälise tegevuse arvestamisel õppe osana.

Kooli eripära – **kultuuriteadlikkus, vaimne ja füüsiline tervis ja ettevõtlik eluhoiak** – väljendub järgmistes aspektides:

- ajalooliselt välja kujunenud kogukondade traditsioonid ja tavad on seotud tervikult nüüdisaegsete õppeviiside kaudu;
- asukoht looduskauis keskkonnas keset ainulaadseid mineraalveeallikaid, rabasid, koobastikke, matkaradu jm paneb vastutuse tõsta esile praktilist õpet ning kogukonna (piirkonna ettevõtlikud inimesed, kultuurilooliselt tähendusrikkad paigad, tervist toetav loodusrikkus) innovatsiooni kaasamist õppesse;
- piirkonna keele- ja kultuuritraditsioonid, sh UNESCO vaimse kultuuripärandi kaitse all olev seto leelo süvendavad ja avardavad õpilastes omakultuuril rajanevat, kuid üleilmse kultuuriga lõimitud kultuuriteadlikkust, tugevdades kogukondlikku identiteeti;

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1

Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024

Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025

Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

- vaimse ja füüsilise tervise järgimine ning turvalise keskkonna hoidmine on esmatähtis koolikultuuri komponent, õpilased on terviseteadlikud, tarbivad kohalikku mahetoitu, väärtustavad piirkonna loodust, kultuuri ja innovaatilist mõtteviisi.

Kooli ja piirkonna asukohast tulenevalt muudab kooli ainulaadseks asjaolu, et Setomaa Koolis on väikesed klassid, kus iga õpilane

- saab osa individuaalsest kohtlemisest ja
- vajadusel paindlikult korraldatud õppest ja
- on kaasatud koolielu korraldamisse ning
- sulandub kohalikku kogukonda ja

kus õpetajad teevad tihedat koostööd lapsevanemate ja kogukonna liikmetega.

Kooli eripära kajastub õpetaja töökavas, kooli üldtööplaanis, kooli arengukavas missioonina.

2.2. Setomaa Kooli väärtused

Kooli põhitegevust määravad väärtused, mis tuginevad Setomaa vallas ajalooliselt tegutsenud koolide väärtusruumile ja on kooskõlas riiklikes õppekavades esitatud üldnimlike ja ühiskondlike väärtustega.

Setomaa Kooli kõikides õppekohtades ja kõikidel õppetasetel ning kõikide õppeainete õpetamisel ja huvitegevuse kaudu, õpetamismeetodite valikus ja igapäevases koolielus peetakse lugu väärtuskasvatusest, mida võimendab kooli eripära. Väärtusarenduses võetakse arvesse õpilaste vanust ja olulisi kooliastmete kaupa kirjeldatud rõhuasetusi.

Setomaa Koolis on õppe ja kasvatuse aluseks üldnimlikud väärtused ehk sotsiaalsed normid – moraalireeglid –, mille järgimine on igas olukorras ja kõigi inimeste puhul oluline: ausus, hoolivus, aukartus elu ees, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu.

Setomaa Koolis järgitakse õppe ja kasvatuse korraldamisel ühiskondlikke väärtusi ehk ühiskonnas väljakujunenud arvamusi sellest, mis on hea ja halb ning millest inimesed juhinduvad igapäevaelus valikute tegemisel ning otsuste langetamisel: vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus⁶.

Setomaa Kooli põhiväärtused on

- **hoolivus,**
- **julgus,**
- **austus,**
- **tarkus.**

Põhiväärtused toetavad piirkonnas kokku lepitud ja kooli eripäraga seonduvat rõhuasetust, millega arvestatakse väärtushoiakute ja pädevuste kujundamisel:

Kultuuriteadlikkus aitab avardada maailmapilti ja mõistmist pärimusest, süvendades teadlikkust oma kultuuri väärtusest ja eripärast ning austust teiste kultuuride vastu. Selline lähenemine aitab kaasa traditsioonide hoidmisele ja seto kultuuri säilimisele.

Ettevõtlik eluhoiak toetab iga koolipere liikme arengut ning aitab kaasa koostöise, ennastjuhtiva, uudishimuliku õppija kujunemisele, kes on ettevõtlik, julge algataja ja vastutustundlik elluviija. Seeläbi kujundame elus hästi hakkama saavaid, õnnelikke ning aktiivseid kodanikke ja ühtset seto kogukonda.

Vaimse ja füüsilise tervise järgimisel keskendutakse ennetavatele ja toetavatele meetmetele, et luua tervist väärtustavaid hoiakuid ja harjumusi ning toetav õpi- ja töökeskkond. Erinevate programmide,

⁶ PRÕK § 2

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1
Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024
Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025
Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

tegevuste ja haridusalgatuste kaudu suureneb koostöö ja ühtekuuluvustunne, mis omakorda aitab kaasa hooliva, rõõmsa, terve ja tugeva koolipere kujunemisele.

Tulemuslik väärtuskasvatuse Setomaa Koolis tagab selle, et kogu koolipere

- hoolib nii enda kui teiste inimeste vaimsest ja füüsiliselt tervisest ja terviklikust elu- ning looduskeskkonnast;
- avaldab arvamust, teades, et erimeelsused on lahendatavad läbirääkimiste teel, ning vastutab oma sõnade ja teguviiside eest;
- mõistab ja austab elu looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust ja erinevusi;
- õpib enda ja teiste kogemusest, õpib õppima, kohanema ja uuendustega kaasa minema;
- oskab siduda õpitavat ja õpitud igapäevase eluga, kasutada sihipäraselt nii kaasaegset tehnoloogiat kui ka esivanemate kogemusi ja oskusi.

2.3. Setomaa Kooli õppe- ja kasvatuseesmärk, üldpädevuste kujundamise põhimõtted

Setomaa Koolis on õppe- ja kasvatustegevuse peamine eesmärk kujundada õpilastes teadmised, oskused ja hoiakud, mis tagavad nende suutlikkuse toimida erinevates, sh ootamatutes ja kohanemist nõudvates olukordades ja eluvaldkondades. Eesmärgi saavutamist toetab arvestamine **kooli eripära ning väärtusruumiga ja lähtumine nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtetest.**

1) Setomaa Kooli lõpetavad õpilased, kes Setomaa Kooli eripära ja väärtusruumi arvestava õppe ja kasvatuse tulemusena

- austavad Setomaa ajalugu, kultuuri ning keelt, kogudes teadmisi omakultuuri kohta, osaledes kogukonna üritustel;
- kujundavad oma väärtushoiakuid Setomaa ainulaadse ajaloolise kultuuriruumi keskel, kus hoitakse au sees esivanemate keelt ja traditsioone;
- arendavad oma füüsilist ja vaimset tervist, harrastades tervislikku eluviisi ümbritsetuna Setomaa puhtast loodusest ja kasutades piirkonnas loodud võimalusi kehalise ja vaimse tasakaalu säilitamiseks;
- arendavad ettevõtlikku suhtumist elus ette tulevate väljakutsete lahendamisse kogemusõppes, õpilasesinduses osalemise, ettevõtetega koostöö jm kaudu.

2) Setomaa Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgi täitmiseks

a) seatakse koolielus esikohale õpilase arengut toetavad mitmekülgsed õpivõimalused, sh

- erinevad õppeviisid ja paindlikud individuaalsed lahendused õppimiseks (nt õppekäigud ja -reisid, projektõpe, õuesõpe, koduõpe, digiõpe, andekuse toetamine, temporühmad, praktiliste oskuste vajalikkuse mõtestamine);
- mitteformaalses õppes omandatu arvestamine formaalõppes, sh eneserefleksioon, õpioskuste arendamine;
- võimalused osaleda piirkondade vahelises ja rahvusvahelises koostöös;

b) toetatakse õppiva õpetaja tegevust ja professionaalsuse arendamist, sh luuakse võimalused

- eesmärgipäraseks elukestvaks õppimiseks ja enda professionaalsuse tõstmiseks, sh tunni- ja töökoormuse korraldamise kaudu;
- sisekoolitusteks, meeskonnakoolitusteks, õpetajalt õpetajale kogemuste vahetamiseks ja õpiringides osalemiseks ning innovaatiliste õpetamise meetodite jagamiseks ning omandamiseks;
- koostööks ainetevahelise lõimingu ja kultuuriürituste kavandamiseks;
- olla sihipäraselt kaasatud kooli arendusse;

c) kujundatakse õpilase ja õpetaja ning koolitöötajate arengut soosivat koolikultuuri, sh tagatakse

- turvaline ja toetav keskkond ning individuaalne lähenemine alustavatele õpetajatele ja kooli astuvatele õpilastele;

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1

Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024

Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025

Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

- ühtsete väärtushinnangute, sh kokkulepete ja traditsioonide järgimine;
- paindlike meetodite ja õpi- ja enesetäiendamise viiside regulaarne sihipärane kasutamine;
- üksteisest lugupidamine, üksteisega arvestamine, märkamine ja tunnustamine;

d) kaasatakse kooliellu ja õppetöö korraldamisse aktiivselt kogukonda ja kohalikke võimalusi, sh

- piirkonna asutusi, inimesi (külalisõpetajad), paiku ja loodusrikkusi;
- seotakse ümbritsev elukeskkond ja traditsioonilised kultuurisündmused – nt kirikupühad – õppetööga;
- kavandatakse kooli sihiteadlik koostöö koduga.

3) Setomaa Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgi saavutamist toetavad õppeainete õpitulemused, ainevaldkondade pädevused ja üldpädevuste arendamine kooskõlas kooli põhitegevuse rõhuasetustega. Õpitulemused ja nende hindamise alused ja õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine kavandatakse ja kirjeldatakse klassiti õppeainete kaupa.

Klassiti kirjeldatud õpitulemused tagavad õpilaste nõutavate teadmiste ja oskuste ning hoiakute kujunemise kooliastme lõpuks ning valdkonnapädevuse omandamise põhikooli lõpuks.

4) Üldpädevuste arendamist, mis on oluline inimeseks ja kodanikuks kasvamisel, toetatakse kõigi õppeainete kaudu ja koolivälises tegevuses, arvestades kooli eripära ja kokku lepitud õppe rõhuasetusi. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad kõik kooli töötajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgi saavutamiseks on kooli põhitegevuse kolm rõhuasetust seostatud riikliku õppekava üldpädevuste arendamisega.

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1
 Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024
 Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025
 Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

<i>Kultuuriteadlikkus</i>	<i>Ettevõtlik eluhiak</i>	<i>Vaimse ja füüsilise tervise järgimine</i>
on seotud kultuuri- ja väärtuspädevuse kujunemisega järgmiselt:		
tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust	suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid	hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, väärtustada loomingut, teadvustada oma väärtushinnanguid
<i>Kultuuriteadlikkus</i>	<i>Ettevõtlik eluhiak</i>	<i>Vaimse ja füüsilise tervise järgimine</i>
on seotud sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujunemisega järgmiselt:		
toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel	ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna, austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel	toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna, teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel
<i>Kultuuriteadlikkus</i>	<i>Ettevõtlik eluhiak</i>	<i>Vaimse ja füüsilise tervise järgimine</i>
on seotud enesemääratluspädevuse kujunemisega järgmiselt:		
analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; lahendada suhtlemisprobleeme	mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades	mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult, järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme
<i>Kultuuriteadlikkus</i>	<i>Ettevõtlik eluhiak</i>	<i>Vaimse ja füüsilise tervise järgimine</i>
on seotud õpipädevuse kujunemisega järgmiselt:		

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1
 Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024
 Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025
 Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi	organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi	hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet, planeerida õppimist ja seda plaani järgida
<i>Kultuuriteadlikkus</i>	<i>Ettevõtlik eluhoiak</i>	<i>Vaimse ja füüsilise tervise järgimine</i>
on seotud suhtluspädevuse kujunemisega järgmiselt:		
ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi	ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid, kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi	suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust, väärtustada kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi
<i>Kultuuriteadlikkus</i>	<i>Ettevõtlik eluhoiak</i>	<i>Vaimse ja füüsilise tervise järgimine</i>
on seotud matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujunemisega järgmiselt:		
kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt	kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt	kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt
<i>Kultuuriteadlikkus</i>	<i>Ettevõtlik eluhoiak</i>	<i>Vaimse ja füüsilise tervise järgimine</i>

Setomaa Kooli õppekava üldosa kinnitatud direktori 29.01.2025 käskkirjaga nr 1-1/1

Õppenõukogu arvamus seisuga 29.11.2024

Hoolekogu arvamus seisuga 09.01.2025

Õpilasesinduse arvamus seisuga 28.01.2025

on seotud ettevõtlikuspädevuse kujunemisega järgmiselt:		
korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele	ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust	näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest, võtta arukaid riske
<i>Kultuuriteadlikkus</i>	<i>Ettevõtlik eluhoiak</i>	<i>Vaimse ja füüsilise tervise järgimine</i>
on seotud digipädevuse kujunemisega järgmiselt:		
kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas kogukondades suheldes; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus	kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus	leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust, olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus

2.4. Setomaa Kooli õppekeskkond ja selle mitmekesistamine

Setomaa Koolis kujundatakse õppe- ja kasvatusesmärgi saavutamiseks õppekeskkond, mis soodustab nii õpilaste kui ka õpetajate motivatsiooni õppida ja õpetada ning kogukonna rahulolu õppe ja kasvatusega. Füüsiline, emotsionaalne ja vaimne õpikeskkond tervikuna toetab Setomaa Kooli väärtusarendust, Setomaa valla ja Setomaa Kooli eripära ja traditsioone. Õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks toetab vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna koostoime, mis arvestab kokku lepitud rõhuasetustega – kultuuriteadlikkus, ettevõtlik eluhoiak ja terviseteadlikkus – ja mis kujundatakse koos tegutseva ja ühtseid traditsioone hoidva kogukonnaga. 21. sajandil on õppimise loomulik osa õppe korraldamine väljaspool klassiruumi ja kooli. Seda planeeritakse ja viiakse ellu vastavalt ainekavadele, kooli kodukorrale, tunniplaanile ning ilmastikuoludele. Selleks luuakse ja kasutatakse piirkonna ruumilisi ja organisatsioonide pakutavaid võimalusi, kaasatakse süsteemselt organisatsioone, vilistlasi, ettevõtjaid kooli algatustesse, õpilaste ettevõtlusesse.

Õppekeskkonna kujundamisel aineõppes arvestab õpetaja vajadusega kujundada õpilastes ainevaldkonna pädevusi – teadmised, oskused ja hoiakud – ja üldpädevusi, toetada väärtuskasvatust ning edendada omanäolist koolikultuuri. Õppekeskkond laiemalt on ka kodu ja õpilast ümbritsev elukeskkond, mis õpilast mõjutab koolist üle jääval ajal huvitegevuses vmt.

Füüsiline õppekeskkond kujundatakse peamiselt koolimajas. Füüsiline õppekeskkond tagab õpilaste turvalisuse ning tervise kaitse. See tähendab, et ka väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas peab õpilane ja õpetaja tundma ennast turvaliselt ja kaitstult.

Sotsiaal-emotsionaalne õppekeskkond kujundatakse läbi suhete loomise ja suhtlemise nii kooli ruumides kui väljaspool, samuti virtuaalselt. Sotsiaal-emotsionaalne õppekeskkond tagab, et nii õpilane, õpetaja kui kooli koostööpartner tunnevad ennast suhtlemisel turvaliselt ja kaitstult, mõistavad enda kuuluvust ja säilitavad eneseväärikuse nii füüsilises kui ka virtuaalses ruumis.

Vaimne õppekeskkond soodustab õpilase seadmist tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille käigus õpilane omandab uusi teadmisi ja kujundab oma pädevusi. Õpetaja on vaimses õpikeskkonnas samuti õppija, kes arendab oma professionaalsust, et toetada õpilase arengut.

Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatakse Setomaa Koolis tegevused ja üritused, mis toetavad õpitulemuste ja üld- ning ainevaldkondade pädevuste saavutamist, lähtuvad piirkonna ja kooli eripärast ning vajadusest kujundada väärtushoiakuid ning pakuvad ea- ja arengukohast pingutust. Setomaa Koolis toimuvad õppekavas ette nähtud pädevuste omandamiseks erinevad aineteülesed üritused mitmekesises õppekeskkonnas:

1. traditsioonilised iga-aastased ülekoollised erinevate rahva- ja kirikukalendri tähtpäevadega seotud üritused (aktused, õpetajate päev, kolme kooli spordipäev, teatrifestival, moeshow, filmiõhtu, muusikapäevad, talgupäevad, oma kooli päev jmt);
2. loov-, uurimis- ja praktiliste tööde ülevaateüritused, majandusõpetus ja õpilasfirmade tegevus;
3. projektid ja õppekäigud, heategevusüritused, osalemine erinevates haridusprogrammides, mille kavandamisel lähtutakse õppekava läbivatest teemadest, kogukonna prioriteetidest ja ollakse avatud uuendustele.

2.4.1. Vaimse õppekeskkonna mitmekesistamine. Õpetajad loovad eeldused selleks, et õpilase intellektuaalne areng ja eri tasandi mõtlemisoskused oleksid võimetekohaselt toetatud. Selleks

- kasutatakse uudseid õppemeetodeid (nt pööratud klassiruum) ja 21. sajandi õppekeskkondi;
- kavandatakse kooliüritusi, mis avardavad silmaringi ja arusaamist sellest, mis toimub kodukoha kultuuris, kuid ka väljaspool kooli ja Setomaad;

Setomaa Kooli õppekava üldosa tööversioon seisuga 15.11.2024 arutamiseks õppenõukogus, hoolekogus ja õpilasesinduses

- planeeritakse aineõppesse aega arendada rahatarkust, müügioskusi, taaskasutuse, suhtlusoskusi, strateegilist planeerimist, tehnika ja tehnoloogia kasutamise oskust, seoste loomist varem õpituga;
- luuakse õpilaste võimalused õppeolukorras avalikult esineda, tolereerida teistsugust suhtumist ja keskkonda (nt osalemine välisprojektides);
- kujundatakse õppeürituste kaudu ainetevaheline lõiming.

Mitmekesisises vaimses õppekeskkonnas saavad õpilased võimaluse

- omandada uusi (õpi)oskusi ja kinnistada eri õppeainetes õpitut võimalikult erinevatel viisidel;
- planeerida aega, ennast väljendada ja anda oma sooritusele hinnangut, nad saavad otsustada, mis neid huvitab ja teha oma (edasiõppimise/karjääri)valikut huvipõhiselt;
- omandada ainealaseid teadmisi ja oskusi asjakohaste kogemuste kaudu;
- tegutseda iseseisvalt, mõista majanduse toimimist, käituda erinevates olukordades ja komberuumides ning looduses.

2.4.2. Füüsilise õppekeskkonna mitmekesistamine. Kogu koolipere võtab koolimaja interjööri ja õueala kujundamisel arvesse kooliüritusi või õpilaste loominguliste tööde teemasid, samuti kooli väärtuseid, eripära, lõimingut, üldpädevusi, õpet läbivaid teemasid. Lisaks kooliruumidele valitakse konkreetsete ürituste korraldamiseks sobivad paigad või virtuaalne keskkond, tagades turvalise ja aktiivse liikumise:

- Vabadussamba juures iseseisvuspäeva jt riiklike tähtpäevade tähistamine;
- looduslikud pühapaigad, allikad, mets, lõkkeplats, matkarajad jt objektid;
- ettevõtted, talud, pood, lasteaed, hooldekodu;
- teadus-, kultuuri- ja mäluasutused – raamatukogu, kultuurikeskus, muuseum, kirik, tsässonad, muusikakool, teatrid, looduskeskused;
- sadam, veekeskus, erinevad staadionid, spordikool;
- kooli- ja koduümbruse korrastamine (Hirvemägi, staadion, võimla, looduslikud alad, pargid, madalseiklusrada), osalemine maailmakoristuspäeval;
- e-õppe päevadel peavad olema tagatud toimivad IT-lahendused.

Mitmekesisises füüsilise õppekeskkonnas on õpilase arengu toetamiseks loodud eeldused, kus

- õpitakse erinevate kogemuste kaudu – õpilane valmistab oma tooteid kooliruumidest väljaspool, kujundab ruumi toodete müügiks, osaleb laatadel üle Eesti ja välismaal;
- õpitakse tundma kohalike tuntud inimeste või sündmustega seotud paiku;
- kujundatakse praktiliste tegevuste kaudu teadlikkust liiklusturvalisusest.

2.4.3. Sotsiaal-emotsionaalne õppekeskkonna mitmekesistamine. Õpetajad ja huvijuhid annavad õpilastele võimaluse saada osa olukordadest, mis nõuavad jõukohast füüsilist ja vaimset pingutust ja mille tulemusena:

- areneb eneseväljendusoskus, valmisolek avalikult esineda nt lastevanematele, oskus reageerida kaotamisele ja ebaõnnestumisele;
- on võimalik kogeda, millised käitumisnormid on sobivad suhtlemisel erinevates oludes, ja tulla oma emotsioonidega toime pingelises olukorras;
- on võimalik hoida korras ümbritsevat keskkonda ning märgata vajadust juhtida sellele tähelepanu;
- saab valmistada ette üritusi, mis eeldab üksteisega arvestamist ja vastastikust lugupidamist, ning teadvustada traditsioone, loovust ja innovatsiooni;
- saab õppida planeerima tööd ja tegevusi, kasutades alternatiivseid võimalusi.

Mitmekesisises sotsiaal-emotsionaalses õppekeskkonnas saab õpilane

- kogeda koostööst, sotsialiseeruda omavanustega ja eri põlvkondadega (jõulukaardid pensionäridele, heategevus lasteaiale, vabatahtlik panus kohalikel üritustel);
- kuulata ja suhtuda lugupidavalt esinejasse (etendusel, loovtöö kaitsmisel, õppetunnis suulisel esitusel vms);
- tunda heameelt jagatud vastutusest ja meeskonnatööst;
- väljendada oma huvialasid ja teadvustada uusi võimeid;

- suurendada empaatiavõimet, teiste vajaduste, sh abivajaduse märkamist;
- tuua kokku kogukond, toetamaks kollektiivset identiteeti ja kuuluvustunnet, kodukohatunnetust ja -tundmist.

3. Setomaa Koolis õppe kavandamise ja korraldamise alused.

Õppe korraldamisel lähtutakse sellest, et kool peab tagama õpilasele võimalused omandada põhikooli riiklikus õppekavas ette nähtud õpitulemused ning kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud. Õppe kavandamine ja korraldamine on kooskõlas põhikooli riikliku õppekava lisades 1–8 kirjeldatud punktiga 1.5.

Õppe sisulist ja ajalist korraldamist toetavad järgmised koolisisesed kokkulepped ja eeldused:

1) I ja II kooliastmes toimub õpe neljas õppekohas – Meremäel, Mikitamäel, Obinitsas, Värskas – arvestusega, et

Meremäe ja Mikitamäe koolimajas toimub õpe ka III kooliastmes;

Värskas koolimajas toimub õpe samuti III kooliastmes ja lisaks ka 10.–12. klassis;

2) kõikide õppekohtade õpetajad teevad koostööd õppe sisu ja aja plaanimisel;

3) kõikides õppeainetes peetakse silmas vajadust lõimida kooli eripära ning kogukonnas kokku lepitud rõhuasetused ja kasutatakse erinevaid võimalusi õppimise ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks;

4) kooli eripäraga seotud rõhuasetusi ja väärtusi kujundatakse lisaks aineõppele ka huvitegevuse ja -ringide sisulises töös.

3.1. Õppe sisuline korraldamine

Õppe sisuline korraldamine lähtub vajadusest saavutada kooli õppe- ja kasvatusesmärk, mis on kirjeldatud peatükis 2.2.:

- taotletavate õpitulemuste omandamine õppeaines toetab õpilase ainevaldkonnapädevuse kujundamist ja 21. sajandi oskuste ning väärtushoiakute kujunemist ja üldpädevuste arengut;
- aineõppe korraldus on väljundipõhine ja õpilase arengut toetatakse õpitulemuste kaudu, mitte õppeteemasid nn läbi võttes;
- õppe sisu kavandamisel lähtuvad õpetajad vajadusest toetada õpilaste eri tasandi mõtlemisoskuste arendamist õpilaste ea- ja jõukohaselt;
- aineõppe kavandamisel peavad õpetajad silmas, et õpilased omandaksid uusi teadmisi ja oskusi, kinnistaksid põhimõisteid ja rakendaksid õpitut praktilises tegevuses, ja planeerivad selleks õppe ajalise korralduse.

3.1.1. Õppe ja kasvatus üldised korraldusviisid

- I–II kooliastmes õpitakse kõiki õppeaineid üldjuhul läbivalt kogu õppeaasta jooksul, õpilaste arengu toetamise huvides võib erinevaid õppeaineid õpetada teatud ajal õppeaastas;
- vähemalt I kooliastme ulatuses on õppimise terviklikkuse toetamiseks võimalik rakendada üldõpet, eristamata tavapäraseid ainetunde. Üldõpe lõimib erinevates õppeainetes omandatavad teadmised ja oskused, välja arvatud muusikaõpetuses, kehalises kasvatuses, võõrkeeltes. Üldõppe korraldamiseks kirjeldatakse klassiti taotletavad õpitulemused nii, et nendes kajastuvad kõikide lõimitud õppeainete õpitulemused. Nende õppeainete õpitulemused, mis ei ole lõimitud, esitatakse õppeainete kaupa eraldi;
- aineõpe toimub üldjuhul kooli ruumides, kuid lähtuvalt õppimisele seatud eesmärgist võib õpet korraldada väljaspool kooli õppekäigu, projektipäeva või praktilise tööna;

3.1.2. Väljaspool kooli õpitu arvestamise, koduõppe korraldamise ja individuaalsete õppekorralduslike muudatuste põhimõtted

Kokkuleppel vanema ja direktori või direktori volitatud õpetajaga võib kool õpilase õppe korraldusel

- arvestada väljaspool kooli õpitut, sh mõnes teises koolis või mitteformaalses õppes omandatud koolis läbitava õppe osana. Väljaspool kooli õpitu arvestamise kord on kehtestatud kooli õppekava lisas VÕTA.

- teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas⁷. Kui muudatusi või kohandusi tehakse ilma individuaalset õppekava rakendamata, ei tohi sellega kaasneda õpilase nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine. Muudatuste ja kohanduste eesmärk, sisu ja täpsem korraldus lepatakse kokku õpilase ja lapsevanemaga kirjalikult taasesitataval kujul. Samuti võib õpe olla kas õpilase tervislikel põhjustel või vanema taotlusel korraldatud koduõppena. Täpsemalt on need võimalused kirjeldatud peatükis 4.2.

3.1.3. Võõrkeelte pakkumine.

Setomaa Koolis õpitakse A-võõrkeelena inglise keelt.

B-võõrkeelena on võimalik luua tingimused prantsuse, hispaania, soome, vene keele õppimiseks. B-võõrkeele valik toimub õppekohapõhiselt. Vanemad märgivad oma lapse B-võõrkeele eelistuse igal aastal 5. klassis toimivas küsitluses hiljemalt märtsi lõpus. Lõpliku valiku teeb kooli juhtkond küsitluse tulemuste põhjal hiljemalt aprilli lõpuks. Igas õppekohas avatakse üks B-võõrkeele õppegrupp.

Valituks mitteosutunud või loetelus nimetamata võõrkeelt saab õpilane õppida individuaalse õppekava alusel ning tal on õigus läbida keeleõpe omal vastutusel koolitusluba omavas keeltekoolis või muul viisil õppides, kasutades väljaspool kooli õpitu arvestamise korras kehtestatud, vt lisa VÕTA. Individuaalses ainekavas lepatakse kokku saavutatavad õpitulemused klassi lõpuks. Kool arvestab sellisel viisil omandatud võõrkeele õpet koolis õpitava osana tingimusel, et õpilane tõendab oma võõrkeelepädevuse taset, esitades tõendi, mille on välja andnud koolitusluba omav keeltekool vmt.

Prantsuse keelt räägitakse viiel kontinendil ja see on inglise keele järel maailmas õpituim keel.

Prantsuse keele oskus avab juurdepääsu paljudele maailmakultuuri meistriteostele. Prantsuse keel on ametlik keel poliitikas, diplomaatias ja rahvusvahelistes suhetes ning organisatsioonides töötamisel.

Vene keel on valikus seetõttu, et seto kultuuriruum on vene kultuuriruumiga tihedalt seotud, võimaldades suhelda nii Venemaa setode kui ka teiste vene keelt kõnelevate soome-ugri rahvaste esindajatega.

Soome keel on valikus, kuna eesti, seto ja soome keeled on lähedased sugulaskeeled, mille sõnavara ja struktuur on sarnased, ning kahe riigi kultuuriline ja geograafiline lähedus soodustab keeleõpet.

Hispaania keel on maailmas populaarsuselt teisel kohal, seda räägib ca 500 miljonit inimest.

3.1.4. Õppe lõimimise põhimõtted ja võimalused

Lõiming aitab õpilastel siduda ja rakendada juba omandatud teadmisi ning oskusi uutes olukordades, näha ja mõista õpitavaid teemasid terviklikumalt, leida erinevate õppeainete vahel sarnasusi, erinevusi ja seostada õppimist enda huvidega. Õppimine muutub õpilase jaoks tähenduslikumaks. Lõimingu rakendamine avardab õpilaste silmaringi, andes neile mitmekesisema ja laiapõhjalisema arusaama maailmast.

Lõimingupõhimõtted:

- Õppe lõimimise kese on taotletavad õpitulemused ja teemad, kus üks teema või õpitulemus täiendab eelnevat.
- Lõimimise õppeolukorras on õpilasel õppes aktiivne roll ja kohustus püstitada enda õppimisele eesmärged, õppida nii iseseisvalt kui koos teistega ning analüüsida ja juhtida oma õppeteekonda.
- Teadmiste ja oskuste omandamiseks kujundatakse õppekeskkond, mis on võimalikult eluline.
- Kasutatakse aktiivõppemeetodeid, uurimistöid, õppekäike ja õpet väljaspool kooliruumi.
- Luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja; õpilane-õpilane; õpilane-lapsevanem);
- Õpetajad teevad tihedat koostööd, tagamaks õppeaineid ühendava lõimingu kvaliteedi ja tulemuse – taotletavate õpitulemuste saavutamise.

Lõimingu rakendamine:

⁷ PGS § 18 lõige 1

Setomaa Kooli õppekava üldosa tööversioon seisuga 15.11.2024 arutamiseks õppenõukogus, hoolekogus ja õpilasesinduses

- Lõimingut planeerivad eri õppeainete õpetajad, leidmaks sidusaid teemasid ja rakendades sarnaseid õppeviise (nt projekte, referaate, uurimistöid, loovtöid, esseesid ja õpimapp).
- Ühe õppeaine töövõtteid ja oskusi rakendatakse teises aines (nt matemaatiliste oskuste rakendamine füüsikas või muusikas).
- Õpetatakse paralleelselt teemasid, millel on lühike ühine õppeaeg (näiteks füüsika ja matemaatika seosed; eesti keel koos ajalooaga).
- Korraldatakse klassisiseseid projekte konkreetsete ülesannete põhjal.
- Kasutatakse teemasid ja pädevusi eri õppeainete lõimimiseks, näiteks teemapäevade ja -nädalate vormis.

3.1.5. Õppekava läbivate teemade käsitlemine

Läbivad teemad on koolikeskkonna kujundamisel olulised, toimides üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ning ainevaldkondade lõimimise sillana. Need teemad, mis on aineülesed ja ühiskonnas aktuaalsed, pakuvad õpilastele võimaluse kujundada terviklikku arusaama ühiskonnast ning rakendada oma teadmisi mitmekesistes situatsioonides. Läbivate teemade õpetamine ja rakendamine kajastub:

- Õpikeskkonna korralduses – kooli mentaalne, sotsiaalne ja füüsiline õpikeskkond on kujundatud, arvestades läbivate teemade sisu ja eesmärgi.
- Aineõppes – läbivate teemade alusel integreeritakse aineõppesse sobivad temaatilised käsitlemised, näited ja meetodid ning teostatakse aineüleseid ja kooliüleseid projekte.
- Valikainete valikul – valikained on kooskõlas läbivate teemade eesmärkidega.
- Loovtöös – õpilaste loovprojektid võivad keskenduda läbivatele teemadele, mida nad saavad ellu viia iseseisvalt või grupidena.
- Koostöös teiste asutustega – õpilaste osalemine väljaspool klassiruumi, huviringides, maakondlikes, riiklikes ja rahvusvahelistes projektides toetab ja laiendab läbivate teemade mõistmist ja rakendamist.

3.2. Õppe ajaline korraldamine

- Õppeks ette nähtud aja kasutamine – õppeaasta jagunemine, õppenädala korraldus, õppeainete nädalatundide jagunemine, õppetundide ajaline kestus, õppetunniks ette nähtud arvestusliku aja plaanimine – kavandatakse viisil, mis toetab õppe sisulist tulemuslikku korraldamist, luues eeldused kujundada ainealaste teadmiste ja oskuste kõrval ka 21. sajandi oskusi ja pädevusi.
- Õppetundide ajalisel plaanisel ja ainete mahtude, sh õpitulemuste lahti kirjutamisel klassiti arvestab õpetaja sellega, et õppetunni jooksul oleks
 - a) võimalik koos õpilastega vajadusel reageerida ühiskonnas ja piirkonnas olulistele teemadele;
 - b) õpilastel piisavalt aega praktilise tegevuse läbiviimiseks, valikute kasutamiseks ja tagasisideks;
 - c) võimalik vajadusel kasutada õpilase väljaspool kooli õpitut ainealase õppe mitmekesistamiseks.
- Aineõppe ajalise korralduse planeerib õpetaja, sh kavandab aja projekt- ja õuesõppeks ning õppekäikudeks koostöös teiste aineõpetajatega vastavalt kokkulepetele, mis on kirjeldatud peatükis 1.4.
- Kooli kasutada olevat vabatunniressurssi kasutatakse ennekõike kooli eripäraga seotud pädevuste kujundamiseks.
- Õppetöö ajaline jagunemine esitatakse õppeaasta kalenderplaanis ja tehakse õpilastele ja lapsevanematele teatavaks kooli veebilehel.

3.2.1. Õppeaasta

Õppeaastas on kolm trimestrit ja viis koolivaheaega. Koolivaheajad toimuvad haridus- ja teadusministri kehtestatud korras. Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.

3.2.2. Õppenädal

Õppenädalal on viis õppepäeva esmaspäevast reedeni. Õppepäevade hulka arvatakse ka kooli päevakava muudatustega seonduvad üritused, nt spordi- ja teemapäevad, üritused väljaspool tunniplaani jmt. Hoolekogu nõusolekul võib õppe- ja kasvatustööd korraldada ka laupäeval või pühapäeval, nt õppelaagrid vmt, võttes arvesse, et õpilasel peab olema selle eel või järel kaks puhkepäeva.

3.2.3. Õppetund

Õppetunni kestus on 45 minutit, esmaspäeviti 40 minutit. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita, kuid sisaldades liikumispause.

Õppeainete nädalatundide mahtude kujundamisel lähtuvad õpetajad põhikooli riikliku õppekava lisades esitatud ainetundide soovituslikust jaotusest, arvestades ennekõike vajadust saavutada klassi ja kooliastme lõpuks ette nähtud teadmised, oskused ja hoiakud.

3.2.4. Tunniplaan

Õppetundide arv ja järjekord määratakse tunniplaanis, mis on igapäevase koolielu korralduse põhialus. Tunniplaani koostamisel arvestatakse vajadust pakkuda õpilastele terviklikku hariduskogemust, toetades nende akadeemilist ning isiklikku arengut. Tunniplaanis kajastatakse vähemalt järgmist teavet: õppeainete nimetused, tundide alguse ja lõpu ajad, tunni toimumise ruum, tundi läbi viiva õpetaja nimi.

Iga õppekoha tunniplaanis on kord õppenädala jooksul pikk vahetund kestusega 35 minutit, mis annab võimaluse klassil vestelda klassijuhatajaga teemadel, mis on klassikollektiivis esile kerkinud, ning võimaluse toetada õpilaste liikumis- ja lugemisharjumusi. Klassijuhatajatunni peamine eesmärk on arutada kogu klassikollektiivi puudutavaid

- korralduslikke küsimusi ja olulist teavet, nt kooliüritused, ekskursioonid, tähtajad jne;
- sotsiaalseid suhteid, koostööd, positiivset õhkkonda ja heaolu, lahendusi probleemidele;
- akadeemilise toetuse vajadust, õpitulemuste saavutamist, edasijõudmist.

3.3. Tunnijaotusplaan.

Kooli kõikides õppekohtades kehtib üks tunnijaotusplaan ja selle kehtestab direktor käskkirjaga.

3.3.1. Tunnijaotusplaan I kooliastmes

jrk	Õppeained	1. kl	2. kl	3. kl	Kokku SK ÕK	PRÕK
1	Eesti keel	6	7	6	19	Keel ja kirjandus 19
2	Kehaline kasvatus	3	3	2	8	Kehaline kasvatus 8
3	Kunst	1	2	1	4	Kunstiained 10,5
4	Muusika	2	2	2	6	
5	Loodusõpetus	1	1	1	3	Loodusained 3
6	Matemaatika	3	3	4	10	Matemaatika 10
7	Inimeseõpetus	---	1	1	2	Sotsiaalsained 2
8	Tööõpetus	2	1	2	5	Tehnoloogia 4,5
9	A-võõrkeel inglise keel	---	---	3	3	Võõrkeeled 3
Kohustuslike õppeainete tunde kokku:		18	20	22	60	60
Valikõppeained:		2	3	3	8	8
	Seto keel ja kultuur	1	1	1	3	---
	Majandusõpetus	---	1	---	1	---
	Arvutiõpetus			1	1	
	Kooli eripära valikõppeaine	1	1	1	3	---
Õpilase nädalakoormus kokku:		20	23	25		
Õpilase suurim lubatud nädalakoormus:		20	23	25		

Setomaa Kooli õppekava üldosa tööversioon seisuga 15.11.2024 arutamiseks õppenõukogus, hoolekogus ja õpilasesinduses

3.3.2. Tunnijaotusplaan II kooliastmes

jrk	Õppeained	4. kl	5. kl	6. kl	Kokku SK ÕK	PRÕK
1	Eesti keel	5	3	3	11	Keel ja kirjandus 15
2	Kirjandus	---	2	2	4	
3	Kehaline kasvatus	3	3	2	8	Kehaline kasvatus 8
4	Kunst	1	1	1	3	Kunstiained 7
5	Muusika	2	1	1	4	
6	Loodusõpetus	2	2	3	7	Loodusained 7
7	Matemaatika	5	4	4	13	Matemaatika 13
8	Inimeseõpetus	---	1	1	2	Sotsiaalsained 6
9	Ühiskonnaõpetus	---	---	1	1	
10	Ajalugu	---	1	2	3	
11	Käsitöö ja kodundus / tehnoloogiaõpetus	1	2	2	5	Tehnoloogia 5
12	A-võõrkeel inglise keel	3	3	3	9	Võõrkeeled 12
13	B-võõrkeel	---	---	3	3	
Kohustuslikke õppeaineid kokku:		22	23	28	73	73
Valikõppeained:						
	Liiklusõpetus	1				
	Seto keel ja kultuur	1	2	1		
	Majandusõpetus		1			
	Arvutiõpetus		1			
	Kooli eripära valikõppeaine	1	1	1		
Õpilase nädalakoormus kokku:		25	28	30		
Õpilase suurim lubatud nädalakoormus:		25	28	30		

3.3.3. Lihtsustatud õppe tunniarvustamine I–III kooliastmes.

jrk	Õppeaine	I kooliaste			II kooliaste			III kooliaste		
		1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl
1	Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
2	Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
3	Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Loodusõpetus	1	1	2	2	2	2	4	4	4
6	Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
7	Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
8	Ajalugu	--	---	---	---	---	1	2	2	1
9	Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
10	A-võõrkeel (inglise)	---	---	---	---	2	2	2	2	2
11	Kohustuslikud ained kokku	20	23	23	23	26	26	28	30	30
12	Kooli eripära valikõppeaine	---	---	2	2	2	2	2	2	2
	<i>Õpilase koormus kokku</i>	<i>20</i>	<i>23</i>	<i>25</i>	<i>25</i>	<i>28</i>	<i>28</i>	<i>30</i>	<i>32</i>	<i>32</i>

Vaba tunniressursi kasutatakse lihtsustatud õppe rakendamisel vastavalt lapse individuaalsusele määratud ainetunnina, mis on fikseeritud õpilase individuaalses õppekavas.

3.4. Valikõppeainete pakkumine Setomaa Koolis.

Valikõppeainete õpe toetab piirkonnas kokku lepitud õppe ja kasvatuse rõhuasetuste kujundamist: kultuuriteadlikkus ja ettevõtlik eluhoiak. Valikõppeained kõikides õppekohtades on üldjuhul seto keel ja kultuur ning majandusõpetus.

Seto keel ja kultuur arendab õpilases teadlikkust omakultuurist, traditsioonidest ja keelest. Lisaks valikõppeainele lõimitakse seto keele ja kultuuriteadlikkuse kujundamine kõikide ainete õppesse.

Majandusõpetus kujundab õpilastes ettevõtlikkust, iseseisvust, suutlikkust lõimida oma ettevõtlikkust kultuuri ja pärimusega. Valikõppeainet õpitakse üks tund nädalas, st kokku 35 tundi kooliastme kohta.

Arvutiõpetus toetab õpilase suutlikkust kasutada arvutit loovtöö koostamisel nii teemakohase materjali otsimisel kui töö nõuetekohasel vormistamisel.

Igas klassis on 1 nädalatunni mahus kehtestatud üks **kooli eripärast lähtuv ja õpilaste arengut toetav valikõppeaine**, mille direktor võib määrata õppeaastati erineva, arvestades kooli õppenõukogu arvamuse⁸ ja kuulates ära kooli hoolekogu ning õpilasesinduse arvamuse⁹. Valikõppeaine määramise ettepaneku tegemisel arvestatakse konkreetse klassikollektiivi õpilaste vajadusi ja kooli võimalusi.

Tabel. Valikõppeained I ja II kooliastmes.

Valikõppeained	I kooliastmes 8 tundi			II kooliastmes 10 tundi			Valikainete maht I–II kooliastmes
	1. kl	2. kl	3. kl	4. kl	5. kl	6. kl	
Seto keel ja kultuur	1	1	1	1	1	1	6
Majandusõpetus	---	1	---	---	---	---	1
Matemaatika	---	---	---	---	1	---	1
Arvutiõpetus	---	---	---	---	1	---	1
Karjääriõpetus	---	---	---	---	1	---	1
Kooli eripära valikaine	---	1	---				1
Õpilase jaoks valikaine tunde	1	3	1	1	4	1	
SK valikaineid kokku		5			6		

4. Õpilaste arengu toetamine Setomaa Koolis

4.1. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorraldus.

Haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskus, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. HEV õpilaste toetamine lähtub koolivälise nõustamise meeskonna soovitudest, millega arvestatakse igapäevaselt õppe korraldamisel.

1) HEV õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest:

- igal lapsel on õigus õppida oma kodulähedases koolis ja saada koolist võimalus omandada tema jaoks kvaliteetne haridus tavaklassis koos sõprade ja eakaaslastega¹⁰;

⁸ HTM 23.08.2010 määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord § 2 punkt 1.

⁹ PRÕK § 24 lõige 4

¹⁰ Euroopa eriõppe ja kaasava hariduse agentuuri käsitus <https://www.european-agency.org/>

Setomaa Kooli õppekava üldosa tööversioon seisuga 15.11.2024 arutamiseks õppenõukogus, hoolekogus ja õpilasesinduses

- kvaliteetne üldharidus on võrdväärselt kättesaadav igale õpilasele, sõltumata mh tema hariduslikust erivajadusest¹¹;
- Õppekorralduses arvestatakse õpilaste individuaalsete akadeemiliste ja sotsiaalsete võimete ja vajadustega ning tagatakse vajalike tugisüsteemide kättesaadavus.
- õpilase arengut ja toimetulekut koolis jälgib iga õpetaja ning vajaduse korral kohandab õpet õpilase individuaalsete vajaduste ja võimete järgi¹².

2) Õppe korraldamiseks HEV õpilasele sobivaimal viisil tema individuaalsust arvestades selgitatakse välja õpilase hariduslik erivajadus, kasutades selleks meetmeid koostöös kooli tugispetsialistidega ning arvestades lapsevanema tahet ning tagatakse võimetekohast õpet toetavad tingimused nii kiiresti kui võimalik.

Juhul, kui õpilasel ilmneb **mahajäämus õppetöös või ajutised raskused** võimetekohaste õpitulemuste saavutamisel, teavitatakse sellest viivitamatult õpilase vanemaid ja viiakse läbi õpilase pedagoogilis-psühholoogiline hindamine, et korraldada õpilasele esmane tugi. Kooskõlastatult õpilase vanematega teevad kooli tugispetsialistid vajadusel koostööd eriaspetsialistidega väljastpoolt kooli¹³. Pärast õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamist annab kooli HEV koordinaator soovitusel õpetaja(te)le õppetöö korraldamiseks ning lapsevanemale soovitusel arengut toetavate meetmete rakendamiseks ja vajadusel lapsega täiendavatele uuringutele pöördumiseks.

3) Juhul, kui õpilasel ilmneb kombineeritud toe vajadus, rakendatakse õpilasele üldist, tõhustatud või erituge. Üldist tuge rakendab kool õpilasele, kellel on **raskused koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel**: kergem suulise ja/või kirjaliku kõne probleem või ajutine õpiraskus. Üldise toe vajadus võib olla tingitud õpilase tervislikust seisundist, kui õpilane on mistahes haiguse tõttu olnud pikka aega õppes eemal või kui õpilasel on tekkinud keeruline sotsiaalmajanduslik olukord, mis takistab õppimist vmt. Üldise toe rakendamisel saab õpilane individuaalset lisajuhendamist, talle võib koostada individuaalse õppekava, pakkuda tugispetsialistide teenuseid ning vajadusel õpiabitunde tulenevalt toevajaduse eripärast kas individuaalselt või rühmas.

4) Juhul, kui koolis rakendatud üldine tugi ei ole õpilase arengu toetamiseks piisav, saab kooliväliselt nõustamismeeskonnalt taotleda õpilasele **soovitust tõhustatud või eritoe rakendamiseks**¹⁴. Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes vajab õpet eriklassis, pidevat tugispetsialistide teenust ning kas individuaalset õppekava, osajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal. Erituge rakendatakse õpilasele, kes raske ja püsiva psüühikahäire, intellekti-, meele- või liitpuude tõttu vajab puudespetsiifilist õppekorraldust ning pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- ja/või tervishoiuteenustega ning kas osajaga õpet individuaalselt või rühmas, pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.

5) Hariduslike erivajadustega õpilasele, sh andekale avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart.

6) Kooli personali tööd hariduslike erivajadustega õpilaste arengu toetamisel koordineerib HEV-õppe koordinaator koostöös klassijuhatajate, aineõpetajate, tugispetsialistide ja kooli õppejuhiga.

7) Setomaa Kool pakub HEV õpilastele järgmisi tugiteenuseid:

- õpiabirühm(ad);
- kõneravi / logopeediline abi;
- pikapäevarühm;
- õpilase individuaalne nõustamine ja tunniväline juhendamine;
- individuaalsed õpiülesanded, individuaalne õppekava;
- koduõppe võimaldamine.

Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel võimaldab Setomaa Kool õpet lihtsustatud õppekava alusel, vähendada või asendada õpitulemusi või vabastada kohustuslikust õppeainest õppimisest.

Koostöös Setomaa vallavalitsusega tagab kool sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenuse.

¹¹ PGS § 6 lg 1

¹² PGS § 37 lg 1

¹³ PGS § 46 lõige 4

¹⁴ PGS § 46 lõige 6

4.2. Õppe korraldamine õpilase individuaalsete vajaduste kohaselt

4.2.1. Muudatused või kohandused õppe korraldamises. Kool võib teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas (edaspidi: individuaalõpe) tingimusel, et sellega ei kaasne õpilase nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine ning ei vähendata ega asendata õpilase õppe aluseks olevaid õpitulemusi. Sellisel juhul lepatakse muudatuste sisus kokku kolmepoolselt: õpilane, kool, lapsevanem ilma individuaalset õppekava koostamata. Muudatuste algatajaks võib mistahes ajal õppeaasta kestel olla kool või õpilase vanem, kes esitab põhjendatud avalduse kooli direktorile kooli kodukorra lisas kehtestatud vormi kohaselt. Vanema algatusel toimuva õppekorralduse tulemuslikkuse eest vastutab lapsevanem. Individuaalõpet korraldab ja finantseerib vanem.

Individuaalõpet on võimalik korraldada, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 18 lõikest 1. Individuaalõpe toimub lapsevanema soovil ja vastavalt kokkuleppele kooliga. Individuaalõppe rakendamiseks esitab vanem kooli direktorile vormikohase avalduse, milles näidatakse ära auditoorsest õppest eemaloleku periood ning põhjus ja kokkulepped aineõpetajatega taotletavate õpitegevuste ja/või õpitulemuste osas.

Kool võimaldab õpilasel kasutada tasuta kooli õppekava läbimiseks vajalikku õppekirjandust (õpikuid, tööraamatuid, töövihikuid, töölehti jmt). Koolil on õigus õpe katkestada, kui õpitulemuste kontrolli käigus selgub, et vajalik tase on saavutamata.

4.2.2. Koduõppe korraldamine. Koduõpe on üldjuhul väljaspool kooliruumi korraldatav õpe, mida rakendatakse:

- 1) kui õpilase tervise seisund ei võimalda tal kooli päevakavas või õppe individuaalse korralduskavaga ette nähtud õppes osaleda;
- 2) kui lapsevanem soovib põhiharidust omandava õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada.

Koduõpet tervislikel põhjustel korraldab kool. Koostöös lapsevanemaga ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel koostab kool õpilase võimeid ja erivajadusi arvestava individuaalse õppekava, milles lepatakse kokku õpilase taotletavad õpitulemused ja nende hindamise viisi. Kool viib juhendatud õpet läbi vähemalt kaheksa õppetunni ulatuses nädalas.

Lapsevanema soovil koduõppe korraldamise aluseks on lapsevanema avaldus, mille vanem esitab kooli direktorile 20. augustiks või 20. detsembriks. Koduõppe korraldamisel lähtutakse riiklikult kehtestatud koduõppe korraldamise põhimõtetest, mis on kehtestatud haridus- ja teadusministri 28.02.2018 määrusega nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“. Koduõpet koordineerib üldjuhul õpilase klassijuhataja. Kool määrab koduõppe koordinaatoriks õpetaja olukorras, kus koolis on vähemalt 5 õpilast, kes õpivad koduõppel.

4.2.3. Individuaalse õppekava rakendamine. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb võrreldes kooli õppekavaga sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, koostatakse õpilasele riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel individuaalne õppekava.

4.2.4. Lihtsustatud õppe korraldamine ja õpitulemuste vähendamine või asendamine. Võttes arvesse, et lapse intellektuaalsed võimed võivad toetamise tulemusena muutuda ja kuna õpitulemuste vähendamine või õppeainest vabastamine mõjutab suuresti lapse edasisi õpinguid, saab kool õpitulemusi vähendada või asendada või õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest vabastada ainult Rajaleidja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel. Lapse intellektuaalne võimekus võib erineda oskuste kaupa ning kõikides õppeainetes õpitulemuste vähendamine on

erandlik. Kui laps kõikidest tugimeetmetest hoolimata ei suuda omandada õppekava minimaalsel tasemel, on vaja õpitulemusi vähendada. Kool hindab pidevalt iga õpilase arengut ja kohandab õpet, vajaduse korral õppe sisu muutes^{15, 16, 17}.

4.3. Andekuse arengu toetamine ja õpilaste tunnustamine

1) Juhul, kui ilmneb **õpilase andekus mingis ainevaldkonnas või konkreetses õppeaines**, võib talle koostada individuaalse õppekava ning vajadusel pakkuda täiendavat aineõpetajate või kooliväliste spetsialistide juhendamist, suunata õpilane osalema haridusprogrammides või arendama enda andekust teistes haridusasutustes. Andeka õpilase toetamiseks kavandatud tegevused kooskõlastatakse õpilase vanemaga.

2) Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse ennekõike õpilase huvidest ja väga headest saavutustest üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil, konkursil või võistlusel, samuti valdkonna ekspertide hinnangutest väljaspool kooli (nt muusika, kunst, loodusteadused vmt).

3) Õpilaste tunnustamisega osutatakse läbimõeldud tähelepanu kohusetundliku ja tulemusliku õppimise või tegevuse ja koolielus osalemise eest ning antakse tagasisidet õpilastele väga heade tulemuste ja/või käitumise eest. Tunnustamise kaudu hoitakse õpilaste õpimotivatsiooni. Tunnustamisel lähtutakse kooli põhiväärtustest ja lisas Tunnustamine sätestatust.

4.4. Huvitegevus ja sotsiaalseid oskuseid arendavad programmid

Huvitegevuses osalemine mõjutab positiivselt õpimotivatsiooni, suurendab grupivaimu ja aitab kaasa õpilaste ettevõtlikkuspädevuse kujunemisele.

Õpilaste esmane tugi endale sobiva huvitegevuse leidmisel koolis on klassijuhataja, kes vajadusel koos tugispetsialistidega selgitab välja õpilase huvid ja võimed ning tegurid, mis takistavad õpilasel eakohaselt osaleda kas koolis või vallas pakutavas huvitegevuses.

Koolis korraldavad huvitegevust iga õppekoha huvijuhid, kes on ühtlasi valla noorsootöötajad ja kuuluvad kooli juhtkonda. Huviringide tööd koolis koordineerib Setomaa Noorsootöö keskus. Sel viisil toetatakse õpilasi tervikliku arengu põhimõttest lähtuvalt ja koolis toimuv huvitegevus on osa valla noorsootööst. Õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamiseks on lisaks õppekavalistele tegevustele kaasaegsed kõikidele noortele võrdväärsed võimalused Setomaa Noorsootöö keskusel järgmiselt:

- 1) huvitegevus on kättesaadav ja ligipääsetav igale noorele, seadmata eeltingimusi tema tõekspidamistele, võimetele, oskustele, teadmistele ja rahalistele võimalustele;
- 2) huvijuht-noorsootöötaja saavutab noortega kontakti ja kaasab aktiivselt noori arendavate ja mõtestatud tegevuste algatamisse;
- 3) tegevuste korraldamise eesmärk on arendada noorte loovust ja toetada omaalgatust ning ettevõtlikkust;
- 5) õpilastel on võimalused osaleda ühiskondlikes tegevustes, sh vabatahtlikuna ning kujundada kodanikuaktiivsust.

Setomaa Kooli õpilastel on võimalus osaleda traditsioonilistes huviringides: spordiring, korvpallitreeningud, jalgpallitreeningud, tantsutund, kunstiring, laulu- ja muusikaring, arvutiring. Vastavalt Noorsootöö keskuse võimalustele ja tõendatud vajaduse tekkimisel on võimalik avada täiendavaid huviringe erinevate eluvaldkondadega seotult. Noorsootöö keskuse kaudu saavad õpilased esitada taotlusi selleks, et arendada ja teostada enda ettevõtlikke ideid, sh saada abi ka mentorilt.

¹⁵ Juhendmaterjal õpilase toetamiseks koolis. Rajaleidja, 2020 <https://rajaleidja.ee/wp-content/uploads/2020/02/Juhendmaterjal-%C3%B5pilase-toetamiseks-koolides-07.02.2020.pdf>

¹⁶ Õpitulemuste vähendamine, asendamine ja kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine. Rajaleidja, 2021. https://harno.ee/sites/default/files/documents/2022-02/V2hendamine_2022.pdf

¹⁷ Õpilase individuaalsuse arvestamine võimete kohase õppe tagamiseks, Rajaleidja 2019. https://rajaleidja.ee/wp-content/uploads/2019/01/pilase-individaalsuse-arvestamine-voimetekohase-oppimise-tagamisel-vormistatud_taiend12.05.2020-1-2-1.pdf

Sotsiaalsete oskuste arendamiseks kasutatakse Setomaa Koolis riiklike haridusprogrammide võimalusi, mis toetavad kooli õppekava oluliste rõhuasetuste elluviimist, nagu vaimne ja füüsiline tervis, ettevõtlik eluhoiak, kultuuriteadlikkus.

1) Tervist Edendav Kool – meie kooli õpilased, õpetajad ja kõik töötajad väärivad õppimiseks ja töötamiseks toetavat, turvalist ning igaühe tervist väärtustavat keskkonda: suhted on sõbralikud, töökorraldus läbimõeldud, kooli kodukord ühiselt kokku lepitud, füüsiline keskkond on turvaline, toitlustamine tervislik jms. Vaimse ja füüsilise tervise kujundamisele aitavad kaasa kõik koolipere liikmed.

2) Liikuma Kutsuv Kool – kujundame koolis võimalusi aktiivseks liikumiseks aine- ja vahetundides ning vaba aja veetmisel nii kooliruumides kui õuealal, et suurendada liikumis-, kooli- ja tööõõmu. Liikumistegevuste edendamisele aitavad kaasa kõik õpilased, õpetajad ja huvijuhid.

3) Ettevõtlik Kool – kasutame põnevaid ja kaasavaid õppimise meetodikaid, et kujundada õpilastes iseseisvat ja ettevõtlikku hoiakut, otsustusvõimet ja tegutsemishimu, ning igal õpilasel on võimalus arendada sotsiaalseid oskusi eeskätt õpilasfirmade, kuid ka teiste kaasavate meetodite abil. Ettevõtlikkuse edendamiseks võimaluste loomisega tegeleb kogu koolipere.

4) Roheline Kool – kujundame ja rakendame keskkonnahoidlikku mõtteviisi süsteemselt ja terviklikult, et aidata kaasa vastutustundlike, keskkonda hoidvate ja väärtustavate inimeste kujunemisele.

5) Maailmakool – kujundame arusaamist sellest, kuidas globaalprobleemid mõjutavad üksikisiku, kogukonna ja ühiskonna igapäevaelu ja kuidas igaüks meist saab mõjutada maailma. Maailmaharidus hõlmab suutlikkust tegutseda maailmakodanikuna eri kultuuriruumides, väärtustades keskkonnateadlikkust ja säästvat arengut selle kõige avaramas mõistes.

4.5. Karjääriõppe ja karjäärinõustamise korraldamine

Karjääriõppe eesmärk I ja II kooliastmes on aidata kaasa õpilase pädevuste kujunemisele: I kooliastmes õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele ning põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, II kooliastmes õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele, õpitu seostamisele praktikaga ning suutlikkusele teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada.

Karjääriteenuste, sh karjääriinfo vahendamise ja karjäärinõustamise kättesaadavust korraldab kooli karjääriõppe koordinaator koostöös klassijuhatajate, aineõpetajate ja Eesti Töötukassaga. Koolis tagatakse karjääriteenuste kättesaadavus eelkõige järgmiselt:

- 1) aineõppes (nt inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, arvutiõpetus, eesti keel) läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisel lõimitakse sobivad teemakäsitletlused, näited ja meetodid ning viiakse läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoollisi, võimalusel ka koolidevahelisi projekte;
- 2) valikaine „Ettevõtlusõpe“ kaudu käsitletakse teemasid, mis kujundavad õpilastes huvi töömaailmas toimuva vastu;
- 3) teemapäevadel (teaduspäev, töövarjupäev, õpilasfirma, teadlaste öö) ning õppekäikudel ettevõtetesse-asutustesse tutvustatakse edasistes õpingutes ja tööeluks vajalikke pädevusi;
- 4) arenguvestlustel õpilastega selgitatakse välja nende huvid ja ergutatakse õpilasi oma tugevaid külgi realiseerima.

4.6. Liikluskasvatuse korraldamine

Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Koolis kujundatakse liikluskasvatuse kaudu üldiseid teadmisi ja oskusi ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

Setomaa Kooli õppekava üldosa tööversioon seisuga 15.11.2024 arutamiseks õppenõukogus, hoolekogus ja õpilasesinduses

Liikluskasvatuse teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides, määravad õpetajad õppetegevust kavandades. Väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis.

Üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks ja eesmärgid ning õppeteemad ja maht kooliastmeti on kehtestatud õppekava lisas Liikluskasvatus.

5. Õpilase hindamine ja järgmisse klassi üleviimine

5.1. Õppimist ja arengut toetava hindamise korraldus

Hindamine on osa õppe- ja kasvatusprotsessist, mille eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ning õpetaja tegevust õpilase õppimise ja arengu toetamisel, samuti anda tagasisidet õpilase edenemise kohta õpingutes ja anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamisel keskendutakse nii õpilase individuaalsele arengule, teadmiste ja oskuste omandamisele kui ka õpitu mõistmisele. Hindamisprotsessis võetakse arvesse õpimotivatsiooni ja kokkulepetest kinnipidamist. Sõnaliste kirjeldavate hinnangute abil tuuakse esile õpilaste individuaalne edasimineku, õpieesmärkide saavutatuse määr, vajakajäämised ja suunised edasiseks tegutsemiseks. Sõnaliste hinnangute abil antakse tagasisidet nii õpilastele kui ka nende vanematele.

Hindamise põhimõtted, eesmärgid ja korraldus on ühetaolised kõikides Setomaa Kooli õppekohtades:

- I kooliastmes saab õpilane ainult sõnalist kirjeldavat tagasisidet.
- Alates II kooliastmest saab õpilane numbrilisi hindeid 5-palli süsteemis, millega käib kaasas kirjeldav tagasiside.
- Valikainetes kasutatakse mitteeristavat hindamist „arvestatud“ või „mittearvestatud“ tähistusega A/MA.

Kokkuvõtva hinde saab

- I kooliastme õpilane iga trimestri lõpus sõnalise kirjeldava tagasisidena. Kokkuleppel klassi lapsevanematega võib sõnalist kirjeldavat tagasisidet anda kord poolaastas. Sõnalises kirjeldavas kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- II kooliastme õpilane saab numbrilise kokkuvõtva tagasiside iga trimestri lõpus ehk kolm korda õppeaastas.

5.2. Tagasiside õpilase käitumisele, sh hoolsusele

Käitumise, sh hoolsuse kohta saab õpilane tagasisidet, milles kirjeldatakse õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning tehakse ettepanekuid edaspidiseks tegevuseks, mis toetavad õpilase käitumise (hoolsuse) kujunemist.

Tagasiside käitumise ja hoolsuse kohta antakse õpilasele selleks, et

- suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, kooli põhiväärtusi;
- suunata õpilast täitma kooli kodukorra nõudeid;
- motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

Nõuded õpilase käitumisele on esitatud kooli kodukorras. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel. Käitumist ja hoolsust väljendatakse hinnangutena „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“. Käitumise (hoolsuse) kohta antakse õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet iga trimestri lõpul, lähtudes haldusmenetluse seaduses § 25 – § 32 sätestatust. Kool teavitab õpilast ja tema vanemat õpilase ebasobivast käitumisest (hoolsusest), aga ka juhul, kui õpilase käitumine on olnud millegi poolest silmapaistev.

Hinnete ja hinnangute vaidlustamine, sh vaide esitamine ning vaide menetlemine toimub haldusmenetluse seaduse vaidemenetluse regulatsioonist lähtuvalt.

5.3. Järeleõppimine ja järelevastamise kord, vastamise ja järeltööde sooritamine

Õpilasel on õigus ja kohustus õpiülesanne järele vastata juhul, kui ta

- sooritas õpiülesande hindede „puudulik“, „nõrk“, „mittearvestatud“;
- sai õpiülesande täitmise eest negatiivse sõnalise hinnangu;
- ei ole esitanud õpiülesannet kokku lepitud tähtajaks.

Õpilane täidab õpiülesande õpetajaga kokku lepitud ajal. Õpilasel on järelevastamiseks aega 10 õppepäeva, kui eelneval kokkuleppel õpetajaga ei ole sätestatud teisiti.

Kui õpilane ei tule õpetajaga kokku lepitud ajal ilma mõjuva põhjuseta õpiülesannet järele vastama, antakse tema õpiülesande täitmise kohta hinnang „nõrk“ või „mittearvestatud“ või samaväärne sõnaline hinnang.

Kui õpilane vajab järeleõppimisel õpiabi või lisajuhendamist, võimaldab õpetaja seda kooli määratud konsultatsioonijal.

5.4. Järgmisse klassi üleviimine

Õppenõukogu otsustab III trimestri lõpus õpilase aastahinnete alusel, kas

- õpilane viiakse järgmisse klassi,
- õpilane jäetakse täiendavale õppetööle,
- põhikooli õpilane jäetakse klassikursust kordama.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle nendes õppeainetes, milles trimestrihinnete või kooliastme hinnete põhjal tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või „mittearvestatud“. Aastahinne pannakse välja hiljemalt 31. augustiks, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

Õpilase võib erandjuhul jätta klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamais õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“, talle määratud täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu toob otsuses esile kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamais õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“, võib õppenõukogu põhjendatud otsusega jätta klassikursust kordama. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.